3531 1898 ՅՈՒՆԻՍ 20(2 ՇՈՒՄԱՍ ԻՐԹՔՍԻ **14իւնձիւ սէնէ** 1316 ՍԷՓԷՐ 13(20 ՅՈՒՆԻՍ 1314

Ղազէթանուց հաճիատա Զարգեանցի վէ Հռոմատա Իրթեսի կիւնլիրի բաշ օլունուր Ղրշ.
Սեճելիկի պուրա իչին բէշին 60
Այրը այլրդը 35
Սեճելիկի բէշին բաշրա իչին 85
Այրը այլրդը 45
Բօսքա իւճրէքի պիզէ այիտ տիր։
90 ղրուշլուգ բօսքա բուրու՝ 80 ղրուշա գապուլ օլունուր։
15 կիւնլիք ճիւսխէ 60 բր. տրը։

ՄԵԶՄՈՒԱ-Ի-ԱԽԲԱՐ

30 բարա **ԱՀԳԱՐ** 30 բարա

مجموعة اخبار
بك اوغلى تقسيم جاده‌سى نومرو ٦٥

DIRECTION
DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
Grand'Rue de Péra 65

Ղազէթաս միւթէալլիգ խուսուսաթ իչին Ե. ԹՕԼԱՑԵԱՆ միւրաճաաթ օլունուր։ = Իտարէխանէ՝ Պէյօղլունտա Ճատտէի քէպիրտէ Ն. 65

ԱՍԻԹԱՆԷ 20 ՅՈՒՆԻՍ

ՄԵԳԱԼԵԻ ՍԱԽՍՈՒՍԷ

Պու կիւն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսու, եանի առաքեալլարան սոնրա, երմէնիլէր իլէ մէսքիւն օլան մէմալիքաէ պուիրէրէսթիկէ գարշը չըդարագ, Խրիսթիանլըգը, էհալիի մէրգումէեէ գապուլ եթտիրմիշ օլան, վէ պինապէրին պու սրգիաթըյլա Քիլիսէմիզին էն պաշլըճա մէվդիսինի իշղալէ հագգը պուլունան օ պիւեիւք ազիզին եէվմի մախսուսու տուր քի, թէքմիլ Քիլիսէճէ մուգատտէս վէ մուգդէղ օլմադլա պէրապէր, պաշլըճա պիճէճ, շայեանը հիւրմէթ վէ ճաիզի իզզէթի մախսուսէ տիր։ Վագաա Թադէոս վէ Բարթուղիմէոս առաքեալլարը՝ վագը օլան մէսաի վէ իդտամաթընը սէմերէսի տիր քի, մէզքիւր մէմլէքէթլէրատէ պութբէրէսթիք իլղա իտիլէրէք, Խրիսթիանլարդ թէէսիս օլունմուշ տուր, լաքին շուրասը տա մալիում տիւր քի, իւչունճի տէօրտիւնճի ասրա գատար, տինի Իսէվի օրալարտա թէմէլ թութմանաբաք, անճագ Ս. Գրիգորուն, հէր կէօնա թէհոտիլէրէ, եզիյէթլէրէ վէ կէօնակէօն մէզալիմ գարշը վագը օլան նէշրիեաթը, վէ պունա տաիր հէր կէօնա թէշէպպիւսսաթտա պուլունմասը սաեէսինտէ, տինի Իսէվի, ճիտտէն վէ գավիէն իպգա օլունմուշ, վէ քէնաիսինին վէ խալէֆլէրինին զէմանընտա քէօբլէշտիքճէ քէօբլէշմիշ տիր։ Պինաէն աէյհ Էրմէնիլէր իլէ մէսքիւն պուլունան եէրլէրտէ, պունճա ասրըլարան պէրու հիւքմ իտէկէլէն գարանլըգը իվալէ իտէն իշպու ազիզէ՝ Լուսաւորիչ սրֆաթը վէրիլմիշ, վէ պու սրֆաթ՝ ունամ Քիլիսէճէ տէ գապուլ իլէ, պունուն գատր ու գըյմէթի պիլինմիշ տիմէք տիր։ Լաքին պագալըմ պիճէճ տէ պու գատր ու գըյմէթ պիլինի՞եօր մու։

Պու կիւն, եախօտ, տահա գիճատէ պէր իքբամ օլմագ իւզրէ պագը քիլիսէլէրիմիզտէ եարը, ազիզի միւշարիէյհ իչին էտիեէյի մախսուսէ իճրա օլունաճագ տըր։ Հէր Էրմէնի վէ հէր Էրմէնի-գաթոլիկի՝ իշպու միլլի եօրթուեու թաապիմ իթմէքլիքտէ պէր չեվգ վէ արզու կէօսթէրմէքտէ տիր։ Քիլիսէլէրիմիզ խընճախընճ ասլմագտա, մութանթան Ս. Պատարագլար թագտիս իտիլմէքտէ, վէ քարոզլար վէրիլմէքտէ տիր։ Հալպու քի շուրասը էֆրատը միլլէթճէ վարիսը խաթրը օլմագ կէրէք պէր քի, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ իսմի, պու գատար թաապիմ, վէ անըն իսմէյլէ ֆէվգէլատէ իֆթիխար իտիլտիկի հալտէ, անըն իրատէ իթտիկի թարիգի միսթագիմէ տօղրուտան տօղրու սալիք օլունո՞ւեօր մու։ Ս. Գրիգոր՝ Խրիսթիանլըգը քէնտիեէ մուազզէղ վէ մուգատտէս պիր տին տէյլ գապուլ իթմիշ, անըն թէքմիլ ահքեամընը իճրա իյլէմիշ, օ ուղուրա հէր կէօնա ֆէտատքարլըգլարա, էզիեէթլէրէ, իշքէնճէլէրէ գաթլանմըշ, վէ եալընըզ միլիեէթլէ հիչ հիւքմունտէ օլուպ, սատէճէ անընլա իֆթիխար իտէմէեէճէկնէ, վէ հէր հալտէ տին ու մէզհէպլէ թէֆախխիւր իյլէեէպիլէճէկնէ խաքեաթ օլմուշ տուր։ Աճապա միւշարիէյհ, պու կիւն սրրֆ միլլիեէթլէ իֆթիխար իտիպ, տին ու մէզհէպէ զերրէ գատար էհէմմիեէթ վէրմէեէն, եախօտ տին ու մէզհէպի հիւքմիւզ վէ մանէասրդ ֆարդ իտէն պիր թագրմ միլլէթտաշլարընը կէօրսէ, նէ՞ տիւճէք տիր։ Թադտի՞ր մի, սէնա՞ մը իտէճէք տիր։ Հաշա, չիւնքի էվվել էմիրտէ քէնտի մէպատէ վէ մէսլէքինէ քեամիլէն մուղայիր տիր։

Մադսէոմիզ՝ վարիզճիլիք տէյիլ տիր, գիրա օ վազիֆէ բուհանիլէրէ վէ քիլիսէլէրէ աիտ օլուպ, պիգիմքիսի սրրֆ պիր միւնասիպէթլէ միւթալէատան իպարէթ տիր. չիւնքի սօն վագըթլարտա եէնի եէնի եէթիշէնլեր՝ միլլիեէթի մէզհէպէ թէրճիհ իթմէք վէ հաթթա իքինճիսինի իշեէրինէ գոյմամագ մստասը արգասընտան կէլթմէքտէ տիրլէր քի, պու մէպատէ՝ տինճէ բէք պիւեիւք խէթա օլտուգտան պաշգա, ճէմիյէթի իճթիմայիյէեի տէ պիւթիւն պիւթիւն պօղմաեա քեաֆի տիր։

Ֆիլվագը մէզհէպսիզլիք՝ ախլէագսրզրզա վէ տահր սուի հալէրէ գարու աչմաեա վէսիլէ օլտուղունան, միլիեէթ հիսսիեաթը նէ՞ տէրէճէ օլա, վա՞յ օ միլլէթին պաշընա քի, էֆրատընտա մէզհէպ վէ պունուն թէֆէրրուաթը օլան ագաիտ տինիէ մէվճուտ տէյիլ տիր, եախօտ կիւնտէն կիւնէ էքսիլմէքտէ տիր։ Վագտա միլլէթիմիզատ, հէնուզ մէզհէպսիզ տիմէեէլիմ, ֆագաթ տին ու մէզհէպ հագգընտա ֆիթուրսուզլարը սաեըսը բէք չօղ տէյիլ տիր, լաքին էկէր պու ֆիթուրսուզլար կիւնտէն կիւնէ չօղալըրսա, զանն իտէրսէք Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ կիսլի ազիզլերին, պունճա միւշքիլաթ վէ զահմէթլերէ թէէսսիս իթտիքլերի միլլի քիլիսէնին էսասընա տա խալէլ կէլմիշ օլուր քի, օ հալտէ միլլէթին տէ նէրէնկ վէ չէքէլ քէսպ իտէճէկի քեշֆ իտիլէմէզ։

Պինապէրին թարիխտէ է՞ն պիւեիւք մէվգիլէրի թութմուշպուլունան Ս. Գ. Լուսաւորիչին վէ անըն խալէֆլէրինին էվլատ վէ թօրունլարը օլտուգլարըմըզը իսլաթ իթմէք իչին, անլէրին թայէին իթթիքլերի խաթթը հարէքէթտէն չաշմամալըրդը։ Պիր թարաֆտան օ իսիմլերլէ իֆթիխար իթմէք, վէ տիկեր թարաֆտան անլերին թութմուշ օլտուգլարը եօլուն պիւթիւն պիւթիւն մուղահիրինտէ պուլունմագ՝ միւթէնագրզ պիր թարիդ տիր քի, հիչ պիր մանէա վէ սրֆաթ վէրիլմէդ։

Պիշճէ, օ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ վէ խալէֆլէրի քի, ուլու Քիլիսէնին ուլուվիեէթինի թանրմըշլար, վէ լաղմէի հիւքմէթտէ գուսուր իթմէմիշլեր տիր, պունլարըն էյեամը մախսուսէսինտէ քիլիսէլերիմիզտէ նէտտէրէճէ շաշատ իճրա իտիլսէ, մուճիպի մէճմունիեէթ տիր։ Իմտի, եարընքի բաղար կիւնիւ Օրթաքէօյտէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ քիլիսէսինտէ իճրասը մուգարրէր օլան մէրասիմի մախսուսէ բէք բարլագ օլաճաղը կիպի, Փափազեան հիւրմ։ Ներսէս վարդապետին վէրէճէկի քարոզուն տախի եէվմի մախսուսա լաերգ պուլունաճաղընը, վէ կէրէք միւթէպէրանը միլլէթտէն վէ կէրէք է հալիտէն չօգլարընը՝ մէզքիւր մէրասիմտէ հագրը պուլունաճագլարընը գավիէն մէմուլ իտէրիզ։

ՏԱՇԵԱՆ Հ. ՅԱԿՈԲՈՍ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

Բանկալթիի բարձանց վրայ շատեր արդարեւ տեսան կարճահասակ, թուխերես և գլխարկաւոր վարդապետ մ'որ շարունակաբար հոս ու հոն կ'այցելէ սեւերուն և մտածկոտ նայուածքով, անսասդ քայլերով և միշտ խուսափողական արագութեամբ։ Վիեննական Մխիթարեանց Հարց ամենէն աւելի պատուաբեր Անդամն է նա, տեսակ մը հեղինակութիւն, որուն գրուածքներն ու կարծիքներն նոյն իսկ եւրոպացի գիտնոց համար ճոխութիւն ունին։ Նուրջ 20 օրէն ի վեր Հ. Յակոբոս Տաշեան մեր մէջ կը գտնուի և անոնք որ մօտէն կը ճանչնան զինքն՝ անշուշտ կը զարմանան թէ ի՞նչպէս այս վարդապետ իր վանական պարզուկ խցէն, գրքերէն ու գրական աշխատասիրութիւններէն դասալիք է եղած։

—Ինիկ Կարնեցի է այս վարդապետ. անհրեւակայելի չի գիտեմ որ պիսի՞ հանճարով առլցեալ դեռ դրպրոցական շրջանէն սկսաւ իրեն գրական դործունէութեան. իրեն դասընկերներէն ոչ ոք կրցան կռահել այս արտաքուստ կարճ և մինիմինի՞ կեղեւին ներքեւ ծածկուած հանճարը։ Տակաւին ուսումնաւարտ չէինք, երբ Տաշեան վարդապետ տեսակ մը ճոխութիւն, բացառիկ հեղինակութիւն (autorité) մըն էր մեր մէջ. ուսուցիչ վարդապետաց սարսափն էր նա, վասն զի ադոնց կտոր բրդուճ գիտութենէ դեր ի վեր էին իրեն լուկ ընթերցանութեամբը համբարած տեղեկութիւնները. միշտ կը զդուշանային իրեն դաս հարցընելէն. քանի՞ քանի՞ անդամներ մենք չարաճճիներս Տաշեանին գաղափարներն ու ըսածներն իւրացընելով դասատուին հետ տաքուկ կը վիճաբանէինք և անհունապէս կը հրճուէինք երբ վերջ ի վերջոյ կարողանայինք Դասատու վարդապետը Տաշեանին հետ կռուի բրնել տալ։

—Բազմագէտ և բազմալեզու վարդապետս ո՛չ միայն առ մեզ, այլ նոյն իսկ Եւրոպական գիտակաց շրջանակաց մէջ համբաւաւոր է. Վիեննայի գիտականք մեծ կարեւորութիւն կ'ընծայեն Տաշեան Հօր, անշուշտ մեզմէ շատ աւելի լաւ գնահատելնուն համար այն հմտալից երկասիրութիւնները, բեղուն ու գիտական անվերջանալի յօդուածները, որոնք կը հրատարակուին Հանդէս Ամսօրեայի և Վիեննայի Գերման թերթերու մէջ։

—Բազմալեզու և ներհուն գիտնական, Տաշեան վարդապետ կը խօսի և կը գրէ վեց լեզու. ասորերէնի, արաբերէնի, պարսկերէնի քաջ տեղեակ մեր մատենագրութեան ուղին ու ծուծին թափանցած է. իւր քննադատականներ, ամենամեծ հեղինակութիւններ են։ Վիեննական Մխիթարեանը շատ քիչ անդամ կրնայ ծնանիլ այսպիսի Կոլին Հանճար մը։ Այս տողերուս նպատակն չէ Տաշեանին ուսումնական կեանքն ուրուագծել, այլ ծանօթացընել զինքն մասնաւորապէս մեր Հայ-գաթոլիք հասարակութեան որ երբեք համ չ'առնուր հայ ինտելիգենտ ներկայացուցչէ մը։

ՅՈՎՀ. Յ. ԱԼԱՆ

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէչէնլէրտէ Ս. Յակոբ խասթախանէսի մատուռընտա, միւթէվէֆա Ազարեան Սրիսապէս էֆ.նին խթիրահաթը բուհու իչին խասսէթէն Զայնաւոր-Պատարագ թագտիս իտիլտիկի վէ բահմէթ տուալարը օգունտուղու ճիհէթլէ, մերհումը միւշարիլէյին մախտումլարը Պետրոս վէ Յովսէփ

էֆ.էր Թարաֆընտան, սէրքեար օլան հիսսիեաթը խայրիանանէլէրի սահդասըյլա 100 ատէտ լիրաի օսմանի իրսալ իտիլտիկի մաէլմէմուտնիեէ խապէր ալընմըշ տըր։

⁂ Սրապկիրտէ պունատան ազտէմ Գաթօլիք քիլիսէսինէ տէխալէթ իթմիշ օլան պաղը միլլէթաշլարըմըզըն՝ էվվէլճէ Էրմէնի-գաթօլիք տէֆթէրինատէ զայտ իթտիրմիշ օլտուղլարը իսմէրինի մուախխարէն պօղտուրմուշ օլտուղլարը՝ չէհրի մէղքիւրատն ըէֆիզի միւթէրէմիմիզ Բիւզանդիոնա եաղըլմըշ իսկ տէ, Սրապկիր ճէմաաթըմըզ մէրխասսաը հիւրմ. Իսրայէլեան Ստեփան վրդ. Թարաֆընտան ըէֆիզիմիզէ եաղըլան պիր մէքթուպտա, վաղտա էվվէլճէ Գաթօլիքլիկի գապուլ իթմիշ օլան Էրմէնիլէրին՝ Գաթօլիքլիկի թէրք իթմէլէրի վէ իսիմլէրինի թէպտիլ իթտիրմէլէրի իչին Էրմէնի մէրխասախանէսի Թարաֆընտան պաղը կէօնա հարէքէթլէրտէ պուլունուրմուշ իսկ տէ, հիւքիւմէթի մահէլլիէնին էմրի իւզէրինէ թային օլունան միխնէթլիթ պիր գօմիսիոն մարիֆէթիյլէ թահգիգաթը լուզմէ իճրա իտիլէրէք, պաղըլարըն զայպուպէթի սըրասընտա իմզալարընն թաղլա օլունտուլու անլաշըլըղընտան, վէ պիր թաղըմը տախի հիւքիւմէթէ միւրաճաաթլա, քէնտիլէրինէ գարշը իճրա իտիլմիշ օլան մուամէլաթ միւնասիպէթիյլէ պա իսթիտա բրօթէսթօ իթմիշ օլտուղլարընտան, վագը օլան պիր լօզմա էքմէք վէ սաիրէ վատալարընա բաղմէն, մագսէտին հուսուլ պուլմասընը, վէ պունտան զաթինազար տահա նիշէլէրին՝ Գաթօլիքլիկի գապուլ իչին խուսուսի իսթիտալար իլէ միւրաճաաթ իտէրէք, գայտալարընը թէպտիլ իթտիրտիքլէրի, վէ իճազ իտէր իսկ, պունլարըն՝ իսմ վէ սըֆաթլարընա ալէնէն իլան օլունապիլէճէկի, վէ պաղըլարըն տախի չիմտիէն իսթիտալար թագտիմիյէ. Գաթօլիքլիկի գապուլ իթմէք իսթէտիքլէրի, վէ պունլարըն իսիմլէրինին կէլէճէք մարատա թէպտիլ վէ գայտ օլունճաղը իչար գըլընմըշ տըր։

⁂ Եարընքի բաղար կիւնիւ Սրթաքէօյտէ Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եօրթուսու միւնասիպէթիյլէ, իչպու նամը հարիզ օլան քիլիսէաէ, վէ Գիւնիւք-Ստատա Վերափոխումն Ս. Աստուածածնի քիլիսէսինտէ, միւթէվէֆա Ազարեան Անտոն էֆ.նին խթիրանաթը բուհու իչին իճրաի ալն իտիլէճէկի մուգարրէր օլուզ, զիյրատ իլանլարընը տէրճ իտէրիզ։

⁂ Մարաշ Էրմէնի-գաթօլիք մէրխասասը Թիւրքիան հիւրմ. Աւետիս եպիսկոպոս ճէնապլէրի՝ պու կիւնլէրատ Հալէպէ կէթմիշ տիր։

ԱԶԴ

Օրթաքէօյի եւ Միացեալ Թաղից Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ Թաղական Խորհուրդը, պատիւ ունի ներկայիս Ծանուցանել Զեզ, թէ յառաջիկայ Կիրակի, ամսոյս 21, առաւօտեան ժամը 2ին, Կաթողիկոսական եւ Պատրիարքական Փոխանորդ Արհ. Տէր Աւետիս Սրբազան Արփիարեան Պատարագ պիտի մատուցանէ Սրբոյն Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի տօնին առթիւ եւ Տ. Ներսէս վրդ. Փափազեան, ասուր պատշաճի քարոզ պիտի խօսի։

Թաղական Խորհուրդս կը խնդրէ Ձեր Մեծութենէն որ բարեհաճիք Ձեր ներկայութեամբ պատուել մեր հրաւէրը, եւ շնորհապարտ կացուցանել Խորհուրդս։

Կանխաւ շնորհակալու. զգացմամբ եւ խորին յարգանօք, մնամք Ձերումդ

Թաղական Խորհուրդ

Կ. ՀՍՅՈՅ

Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ Օրթաքէօյի ու Միացեալ Թաղից

Ա. Զ. Դ.

Առաջիկայ Կիրակի, ամսոյս 21ին, Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի տօնախմբութեան առթիւ, տեղւոյս Վերափոխման եկեղեցւոյ մէջ հանդիսաւոր Պատարագ պիտի մատուցի ի հանդիստ հոգւոյ

ԱՆՏՈՆ ԷՖԷՆՏԻԻ ԱԶԱՐԵԱՆ

Ներկայութեամբ Ամենապատիւ Դերեր Յանիկ Հոգեւոր Տեառն։

Ուստի կը հրաւիրուին բոլոր ազգայինք եւ բարեկամք Ազարեան վսեմաշուք Գերդաստանի եւ ամէն պաշտօնասէր հաւատացեալք մասնակից ըլլալու այս հոգեւոր պաշտամանց յօժանդակութիւն բարեպաշտ Հանգուցեալոյն։

Առաւօտեան ժամերգութիւնը պիտի սկսի ի ժամ 1, (ը. ե. 8½).

Հանդիսաւոր Պատարագ, պիտի սկսի ի ժամ 2, (ը. ե. 9½).

Ապա Հոգեհանգստեան Պաշտօն։

Մեծ-Կղզի, ի 18 Յունիսի 1898

Ժողովրդապետութիւն

Եկեղ. Վերափոխման Ս. Աստուածածնի

ՄԵԾ-ԿՂԶԻ

ՊԱՆԴ ԷՄԲԷՐԻԱԼ ՕԹՕՄԱՆԸՆ ԻԼԱՆԸ ՏԸՐ

Օսմ. պանդաստանը ալաֆ. յունիս 29տա Լօնտրատա ադտ օլունան մէճլիսի ումումիսինտէ, 1897 սէնէսի իչին պէտէր հիսսէսէ, թէմէթթիւ օլարագ 10 շիլին, եախօտ 12 ֆր. 50 սանթիմ, վէ եախօտ 55 ղրուշ ալթուն ադչէ թէէտիեէսինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Իշպու թէէտիեէ՝ մահը հալի էֆրէնտիներին կիւնտէն իթիպարէն, 40 նիսմէթօլու գուլօնուն թէսլիմինէ մուգապիլ, պանդաստանը Տէրիսաատէթ, Լօնտրա վէ Բարիս իտարէխանէլէրինատէ եախօտ շիւպէլէրինատէ վուգու պուլաճագ տըր։

Տէրիսաատէթ, 1 յուլիս 1898

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Զրդան հաֆթա բէնզէնտիկ կիւնիւ Խարթանիատա սէրայը գրալիտէ մէրասիմի մախուսէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Վալիտէսի նախպէի հիւքիւմէթ օլան գրալիցա իլէ պիւնիւք վալիտէսի, զըզգարընտաշլարը վէ սաիր ադրապասըյլա վիւքէլատան վէ սէրայ մէմուրլարընտան պաղլարը հազը օլտուղլարը հալտէ, Խարանիա քիւչիւք գրալը իլէ Ս. Հաղորդութիւնը ալմըշ վէ պատէհու դրոշմ ըէսմի իճրա գըլընմըշ տըր։ Ս. Հաղորդութիւն, միշարիլէյի պու խուսուսատա հազըրլամըշ օլան Յիսուսեան Թարիգաթընտան Հ. Մոնթանա վէ սիկէր բահիպլէր մարիֆէթիյլէ վէրիլմիշ, վէ Թօլէտո արքեպիսկոպոսու դարտինալ Սանդա վէ Վալատոլիտ սէրբիսգօրսու գարտինալ Դասդաճարէսատէ իչիրաք իթմիշլէր տիր։ Դրոշմ ըէսմի, օ կիւնիւ էօյլէսէն սոնրա, սէրայ վէ օրտու պաշ բահիպի Սիօն արքեպիսկոպոսու Թարաֆընտան՝ սէրայըն քիլիսէսինատէ, ըէճալ վէ պիւնիւք մէմուրին հազը օլտուղլարը հալտէ իճրա իտիլմիշ տիր։ Գրալը միշարիլէյի, էլէկտրիք 12 նաչընտա օլուսլ, սիննինէ նիսպէթէն ուզուն պոյլու, վէ ագիլ ու զէքի օլտուղու՝ քիսվէթինտէն անլաշըլմագտա տըր։ Միշարիլէյի՝ թօքճուլուգ վէ էրքեանը հարպը ասքէրի մէքթէպինատէ թահսիլ կէօրմէքտէ տիր. չիւնքի Խրանիա գրալլարը իչին, հէմ ասքէր, հէմ էյի գաթօլիք օլմադըզը պաշլըճա չարթ տըր։ Մուհարէպէ սէպէպիյլէ պու սըրատա մէմլէքէթճէ հէչ պիր չէնլիք իճրա օլունմամըշ, վէ գրալիցա իսկ, իշպու իքի մէրասիմին խյֆասընը թէէխիր իթմէք իսթէմէմիշ տիր։ Դրոշմ էնասընտա Սիօն սէրբիսգօրսու մէվգիեէ վէ հալը հազրա մուվաֆըզ պիր նութգ իրատ իթմէքլէ, քիւչիւք գրալ վէ պիւթիւն հուզզար ֆէվգէլատէ մէմուրլարը օլմուշլար տըր։

⁂ Զէնոն կիւնտէն պէրու Պուլկարիատան իլէ Սըրպիանըն միւնասէպաթը կէրեկիլի պէր հալ քէսպ իթմիշ, հաթթա հուսուտատա պիր վազըա օլտուղու տա բիվաեէթ օլունմուշ իսկ տէ, Սոֆիատան Բօլիթիչէ Դօրէսրօնտէնց զաղէթասընա եաղըլան պիր մէքթուպտա, մէղքիւր չայեալար թէքզիպ իտիլմիշ, վէ չու էնատէ Պուլկարիսթանտա կէօրիւլէն հարաքեաթը ասքէրիեէնին՝ ասքէրի թալիմէր սէպէպիյլէ օլտուղու պիլտիրիլմիշ պիր։ Պու մէքթուպտա, միւնասէպաթըն կէրեկիլի օլտուղը չէօյլէ տուրսուն, զաեէթ տօսթանէ վէ սուլհբէրվէրանէ իտուկի իչար զըլընմըշ տըր։

⁂ Զար իլէ զէվճէսի 1900 սէրկիսի էսնասընտա Բարիստէ իգամէթ իթմէք ֆիքրինատէ օլուպ, անճագ միշարիլէյհիմա վէ մահէթլէրի իչին չէհրի մէղքիւրատէ միւնասիպ պիր իրամէթկահ պուլունմասընընտան, Զար՝ Օթէօյտէ վէ եախօտ պիր աղ տահա էօթէյտէ խասէթէն պիր սէրայ, վէ եէրին ուզագըզընին էօնիւնիւ ալմագ իչին էլէքթրիգլի արապալար ինչա իթտիրմէք նիսէթինատէ իմիշ։ Միւշարիլէյհ, Բարիստէ ֆամիլեաճա էօմիւր կէչիրմէք վէ թէմիզ հավա ալմագ իրթէմէքտէ տիր։ Բուսիա սէֆարէթխանէսի իսկ, գաբանդգ պիր մահէլլատէ պուլունմադտա տըր։

⁂ Թայմա զաղէթասընին պէհանընա կէօրէ, Ինկիլթէրրատա միւնթէխիպլէր, լորտ Սալիզպըրի գապինէթօսընին խարիճի վէ տախիլի բօլիթիգաընտան մէմնուն օլմատըգլարընտան, պու գապինէթօնուն վազիեէթի ըէք ատ մաղսուտ օլմատըգը՝ վիւքէլաի հազըրէնին վէ պունլարըն մուխալիֆէլէրինին իրատ իթտիքլէրի նումթղլարատան անլաշըլմագտա տըր։

⁂ Բուսիանընը Դարատանէլպէտ հարպ սէֆինէլէրի ինչաթընա կէրմի վէրտիրմէք իչին, պանրիեէ նէզարէթինին՝ Նիգոլանէֆտէ վէ Սէվասթօբոլտա եէնի թէրսանէլէր ինչատընա գարար վէրտիկի հագգընտա Ինկիլիզ զաղէթալարընը՝ տիր զաչ հաֆթա էվվէլ նէչր իթտիքլէրի հավատիսի՝ պու քէրրե Բէթրէսպուրգ զաղէթալարը տախի թատիգ իտիեօրլար։

⁂ Խրանիա պաչ վէքիլի՝ Ամէրիգա իլէ ագտը սուլնա տակր էվրօբա զաղէթալարընը եաղարզլարը հավատիսի թէքզիպ իտիեօր, վէ Խրանիա զաղէթալարը իսկ, օ նամուսլու պիր սուլհ թալէպինատէ օլտուղլարը կիպի, պու պապատ տիկէր տէվլէթլէրին միւատիէլէսինէ տէ իհթիեաճ պըրագմաեարագ, պու իշի ասղրուտան ասղրու Ամէրիգա իլէ կէօրմէքլիկի թավսիէ իտիեօրլար։

⁂ Լէնէպի զաղէթալարընը նէչրիեաթընա մուխալիֆ օլարագ, Նօվօյէ Վրէմիա նամ Ռուս զաղէթասը՝ Մէնշիկի սէրբիսգօրսընը Բօմաեա ադիմէթի՝ պիր կէօնա բօլիթիգաճա մագսէտէ մէպնի օլմատըգընը, վէ Գուլկարիսթան բրէնսինին Բուլա հազրէթլէրինատէն չու եա պու լուֆթ ու մուատատի իսթինսալ իչին, հէչ պիր գաթօլիք բիսգօրսընա մէմուրինէթ ինալ իթմէմիշ օլտուղունու սէեան իտիեօր։

⁂ Շու էնատէ Ամէրիգալլար Սանթիակո իզէրինէ նիւրիւեօրլար։ Թարաֆէն արաընտա գաթի մուհարէպէլէրէ պէքլէնիեօր— Խրանիա ամիրալը Գամարանն ուզանմասը Սիւէյիշ պողազընտան հարէքէթէ պաշլամըշ տըր։

⁂ Ֆրանսա իլէ Իթալիանըն եէնի հէյեէթի վիւքէլարը նինաեէթ թէչքիլ օլունմուշ տուր։ Ֆրանսա վիւքէլատընա՝ Մ. Լէօն Պուրժուա՝ մէարիֆ նազրը վէ Մ. Մուժան բօսթա վէ թէլէկրաֆ միւտիրի տէյր տատիլ օլուպ, տիկէր նազրլար՝ սոն տէֆա իսիմլէրինին վէրտիրմիշ զաթլար վէ քանֆէլէսի բատիդալ ֆըրդասընա մէնուպ տըրլար։ Պու եէնի հէյեէթին՝ Ռուսիատա բէք ատ հիւսնի թէէսսիր հասլ իթմէտիկի՝ դաղէթա հավատիսաթընտան տըր։ Եէնի վիւքէլանըն բարլամէնթօսատա օդուտուղու պէեանմամէտ, ումուրը տախիլիհէճէն պահա օլունըպ, պունատա ֆէվգէլատէ պիր չէյ կէօրիւլմէմիշ տիր։ — Իթալիա եէնի հէյեէթի վիւքէլասը տա մէն. Բէյլունըն պաչ վէքիլէթի ալթընտա թէչէքքիւր իսմիշտիր։

⁂ Շարգի վէ զարպի Կալիֆիատա իտարէի ասքէրիեէ իլան օլունմուշ տուր։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Գասթէմանի վալի մուավինլիկի Խարիճիեէ նէզարէթի թասլիյէթ գալէմի սէր խալիֆէսի Մէհէմմէտ պէյէ, Շուրան տէվլէթ աղա միւղիմլիկի՝ Շուրան մէղքիւր մուավինլերինատէն Մէհէմմէտ Նէշէթ պէյ, Ատանա վիլայէթի տէֆթէրտարը՝ Գոսօվա վիլայէթի տէֆթէրտարը Մուսթաֆա Թէվֆիգ էֆ.էէ, Գոսօվա վիլայէթի տէֆթէրտարը՝ Ատանա տէֆթէրտարը Միհրհաթ էֆ.էէ, Էնգարէ վիլայէթինատ Էվանօվ գայմակամը՝ Զըլուղապատ գայմակամը Սուանի պէյէ, Զըլուղապատ գայմակամը՝ Էվանօվ գայմակամ Ապտուլ Բահման պէյէ թէֆֆիղ։ Դրըշէհրի միւթէսարրըֆը սապէղ Սաֆվէթ բաշտատ Բումէլի պէյլէր պէյլիկի բատէսի, Թիճարէթ մահքէմէսի աշատընտան Դալկարքի էֆ.էէ սանիէ սանիսի բրիգատէսի թէվճիհ։ Մուխասէբէճը ումումիէի թէլէկրաֆիէ միւտիրի Խայրի պէյէ Ճճի բրիգատէէն Օսմանի նիշանը ինսան պույրուլմուշ տուր։

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տիւն սէլամլըգ ըէսմինատէ, Բումանիա վէ Սուսան սէֆիրլէրինէ պաչ թէրճէմանլարը, Պէլճիգա մասլահաթկիւզարը վէ պաչ թէրճէմանը, Ինկիլթէրրա սէֆարէթի պաչ թէրճէմանըյլա Ճնճի սթաչէ միլիթէրի, միրալայ Զէրմատտ վէ Հրէֆիզի վէ զէվթիսարէի միւթէսլէրէ հազըր պուլունուպ, իճազ իստէնլէր տվլ վատրթա նախի իլթիֆաթը Շէհրիարի օլմուշլար տըր։

—Պէրանէ հասիսէսինին հիւսնի թէվիհէսինատէն ուզանը Դարատաղ քէնտի իրաքընտան թէչէքքիւրիւ հավէ զատ Զաթը հազրէթի Բատիշահնէ պիր թէլէգրաֆնամէ քէշիտէ օլունուուղու կիպի, ասթրէն տախի բրէնսի միւշարիլէյհ Զէրինէ Օսմանը սէֆարէթինի զիհարէթլէ, հատիսէի մալիմէտէ հիւքիւմէթի Սէնիէնէ իթթիխաղ պույրուլան թէտարիրի ասիպէտն ուզանը պէհանը մէնիունինէթ վէ Գերմանիյլերի հոգրընտա էմարէթին հիւսնի նիսաֆ վէ հարաքեաթը թէէսին իլէմիշ տիր։

—Տիւն տախի Կիրիտէն պիր խայլի Իսլամ եէթիմ չօճուգլարը չէհրիմիզէ կէլտրէք, թայնին օլունան մէքթէպլէրէ զոնուլմուշլար տըր։

—Ֆրանսա, Ինկիլթէրրա վէ Իթալիա մասլահաթկիւզարլարը տիւն Բուսիա սէֆարէթխանէսինատ էճթիմա իթմիշլեր տիր։ Էվվէլճէ պիր զաչ քէրրե ազա օլունան սիւֆէրա իճթիմալէրինատ տախի Սավթիա սէֆիրի վէ Սվանիա մասլահաթկիզ զարը հազրը պուլունմամըշլար տըր։

—Թէսալիա բուլլարընտան կիւզել զուլքսիօնլար եաբըլապիլէճէկինատէն, պունլարատան, ասթըլմագ իւզրէ, Խրանսալ վէ Դալաթա բօսթախանէլէրի միւտիրլէրի Մէհէմմէտ Սէֆի վէ սիկէր Մէհէմմէտ Ալի պէյլէր իլէ Քէսսէեան Անտոն էֆ.էէ իսանլ սէրկիսի զամի սիօնընտան պէչէր պէն ղանէ թէսլիմ իտիլմիշ տիր։

—Սլթընճը տարէի պէչէտիեէնին ումումի հիսապլարընա պագմագ իւզրէ Շէհրիմիզէթի մուհասէպէճիսի Մանմուտ պէյ ֆրիսաէթի թանթընտա պիր գօմիսիօն թէշքիլ օլունմուշ տուր։ Գօմիսիօն՝ պիր իքի մէմուրլարը իչէն էլ չէքտիրիլէսինէ վէ գասալարը մէսիրլէթիլմէսինէ լիւզում կէօրմիշ տիր։

—Գու կիւն, Սուանան զրալիցասընը համիլ օլան Սմիրնիրիթ վարորը Պոզպատան կէչէճէք տիր։

—Գօնիա վալիսի Ֆէրիտ պէյ՝ վիլայէթին ինթիհապաթը հագգընտա մագամը Սատարէթ մուֆասալ պիր լայիհա թագտիմ իլէմիշ տիր։

—Թէսալիատա Նունանիլէրին Իսլամ էհալիսինէ իթիբարէրի ֆէնալըղլարը՝ էվվելկի եաղըլարը տէրէճէտ օլմաեըդ, Թէլէֆի Նուֆուս վագը օլմասըը Թիւրքճէ դազէթալարտա պէեան օլունուեօր։

—Նունան հուտուտու ումում գօմանանը միւչիր Խանէմ բաչա՝ սէլամլըգ բէսմինէ մէմուր իսվլմիշ տիր։

—Գապը Սէրասքէրի էրքեանը հարդ տարէսի միւտիրի Ֆէրիդ Ահմէտ Նուրի բաչա մէմուրէն Ա.Թենտա կէթմիշ տիր։

—Օսմ. պանդասը տիրէքթօրու Ս. Հ. Լանկ՝ չարշէնգլի կիւնիւ Բանճիրի պէյ իլէ Գապը Ալիեէ ազիմէթլէ, սատրազամ հաղրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Դանպօն՝ զէվճէսինին վէֆաթընտան տօլաեը Թարաֆը հաղրէթի Բատիշահէնէ քէչիսէ պույրուլան Թաադիեէթ Թէլէկրաֆընա Թէչէքքիւր Թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

—Զիրաաթ Նէզարէթի, Շուրաի տէվլէթին զարարը իւզէրինէ, վիլայեաթը Շահանէտէ զիրաաթըն Թէրաղզըը իչին Թատպիրի լազըմէնէն Թէադիպէյէ մէշղուլ օլուպ, պու խուսուսատա հաղըրլատըը լայիկաեը մագամը Սատարէթէ Թաղսիմ իյլէմիշ տիր։

—Պաղտատ, Պասրա վէ Ատանա վիլայէթլէրինտէ հաղրլանան պուղտայ վէ բիրինճի սէրիան Նէմէնէ կէօնտէրիլմէսի՝ Մալիէ Նէզարէթինէն մէղքիւր վիլայէթլէրէ պա Թէլէկրաֆ էմր պույրուլմուշ տուր։

—Իթալիա սէֆիրի Մ. Բանցա՝ մէէզունէն մէմլէքէթինէ կիթմիշ տիր։

—Մէրսին-Ատանա տէմիր եօլու Մարաշ գատար Թէմտիտ իտիլէճէք տիր։ Գու պապատ հիւքիւմէթի մահէլլիսէճէ թանզիմ օլունան լահնա՝ մապէյնի Հիւմաեունա իրսալ վէ Թազիմ զըլնմըշ տըր։

—Տիւեունը ումումիեէ խարէսինին մայիս հասըլաթը՝ չղան սէնէնին մայիս հասըլաթըյա պիթթաթպիզ, 6000 լիրա զիհատէ օլմուշ տուր։

—Դասթէմոնիտ Մէհէմմէտ խամինտէ պիր Իսլամ, կիւզել պիր բիանո ինչա իտերէք, Զաթը հազրէթի Բատիշահէ Թաղսիմ իյլէմիշ տիր։ Զաթը հազրէթի Շէհրիեարի՝ պու բիեանօեու սաթըն ալարադ, միւմանիլէյնի Թէչիզ պուեուրուզլարը կիպի, քէնտիսի սէ, խարճարը Դասթէմոնի սանտըղընտան վէրիլէրէք Տէրիսաատէթ ճէլպ իսիլմիշ տիր։ Մէհէմմէտ ուսթա Իսթանպօլա կէլէճէկինտէ, 1500 ղր. աթիէյի սէնիէ իլէ Թալիիք պույրուլմուշ, վէ 500 ղ. մաշ իլէ Նըլարը սէրայը մարանկօզխանէսինէ կիրմիշ տիր։

—Իտարէի Մախսուսէ՝ Ատալարա, Դաղքէօյ վէ Հայտար բաչաեա իշլէեէն վաբօրլարըն հարէքէթինի նիզամա գօյմադ իչին պաղը իսլահաթ իթրասընը դարարլաշարմըշ տըր։

—Աթինա Օսմ. սէֆիրի՝ բաղար կիւնիւ Նունան պաչ վէքիլի իլէ ուզուն միւտատէթ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Մէրսինէ լիման իլէ ըղնթըմ ինչասը իչին ճէվատ պէյ իսթիեազ իսթիասա թիտիկի կիպի, Մէրսին-Ատանա տէմիր եօլու չէրքէթինին խասրէ մէճիսի բէիսի պարսն ը Վանաէօվը ատախ՝ հիւքիւմէթի Սէնիէ իլէ չէրքէթ պէյնինտէ մէվճուտ օլան մուգավէլէ մուճիպինճէ, պու պապատ չէրքէթին հազգը բիւճանը օյտուղունու պէեան իլէ, էկէր հիւքիւմէթ՝ Մէրսինտէ լիման վէ ըղնթըմ ինչասընը խթէեօր իսէ, չէրքէթին պունլարը եարմաեա հազրը իտուկինի մէրճիինէ պէեան իյլէմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթինին թալէպի իւզէրինէ, Գապը Ալի, մէմալիքի Օսմանիէտէ Թէտավիլ իտէն հէր ճընս օսմանը սիքքէլէրինին պիր լիսթասընը եաբըպ սէֆարէթ Թէպլիղ իթմիշ տիր։ Գու լիսթատան անլաշըլըգընա կէօրէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ Թէտավիլ իտէն մէղքիւր սիքքէլէրին զըմէթի 3,466,660,606 ղր. տուր։

—Կիրիտէ Ինկ. ատաքլրի գօմանդանը օլուպ, չէհրիմիզտէ պուլունան միրալայ Զէրմայա՝ բէնչէնտիկ կիւնիւ Շուրաի տէվլէթ բէյնէ Սաիտ բաչա իլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Եարըն կիճէ թէքմիլ այ թուխթուլմասը վագը օլաճագ տըր։ Եարը կիճէսէն 3 սաաթ էվվել պաշլաեըդ, եարը կիճէեի 14 տաղըղա կէչէնէ գատար տէվամ իտէճէք տիր։

—Բրիթիշ միւթէահիտլիւ Միչել բաչա Մարսիլիաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ճէղա տավալարընտա ինթիխապ օլունանաղ վէքիլլէրին չահատէթնամէլէրի օլմասը՝ միւղթէկիեաթը գանունիեէտէն իսէ տէ, Ռուսլը մուհարիպմաթը ճէղաթիեէ գանունընդն 250նճի մատտէսինէ կէօրէ, միւթթէհիմ վէ եա մաղնուն ալէյհին՝ ադրապա վէ ահրպգասընտան պիրինի՝ մահքէմէնին միւասատի մախատսէոիյլէ վէքիլ թայինն իսէպիլէճէկի կիպի, մահքէմէ Նէզտինտէ չահատէթնամէլի վէքիլլէր պուլունմատըընտա, ճինաեէթ մատատէլէրինտէ գանունա այնա էչխատան վէքիլ ինթիխապ օլունապիլէճէկի տախի Մահքէմէի Թէմիեղի ճէղա տարիբէսինին գարարընտան պուլունաուղու լազըմ կէլէնլէրէ պիլտիրիմիշ տիր։

—Ուչադ գազասընդն կէօկէդ գարիեէսինտէ Ինէկօղլու Մէհէմմէտ խամինտէ պիր Իսլամ ուեուրքէն, գարըսը, աչըգը վէ զըղգարտաչը Թարաֆընտան պօղուլմուշ, վէ պըչադա Թէլէֆ խիլմիշ տիր։ Ճանիլէր տէրատսթ օլունմուչլար տըր։

—Կէչէն ագչամ Թօքանէ ճիվարընտա Տէֆթէրտար եօղուչունտա պիր Իսլամ խանէսինտէ, պօրճ մէսէլէսինէն տօլայը մուարրադա վուզու պուլարադ, պիր դաչ քիչի եարալանմըշ, վէ մէճրուհարտան Ապտ էլ Վահիտ խամինտէ պիրի՝ ալտըը եարէտէն միւթէեսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Վաղրատա մէտոսէլի օլան խաճէ սահիպի Հինտիալը Հասան էֆ. իլէ մախտումը վէ մագթուլ Ինկիլիզ Թէգաասընտան օլուղլարընտան, Ինկ. գոնսօլաթսունճա Թահզրգաթա իպթիսար զըլնմըշ տըր։ Գօրճլու օլան վէ քէզալիք մէճրուհ պուլունան գաթիլ Մէհէմմէտ պէյ տէ Հինտիալը իսէ տէ, Օսմ. թէպաաչընտան իմիշ։ Միւամիլէյն 84 եաչընտա օլուպ, ալճաղալը Թարաֆընտան եազրլմըշ օլան Թահզիրամիզ պիր մէքթուպ հադդընտա իյզահաթ իսթէմէք իչին կէլմիշ վէ կէօրտիկիւ հիւճում իւզէրինէ եէտինտէքի զըլբը չէքիպ, մէզքիւր ճինաեէթի իճրա իյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ պիր Ռում, գալպ եարըմ լիրալըգլար սիւրերքէն Թուխթուլմուշ տուր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ Եէնի-ճամիտէ, Խամաիլ չավուշ խամինտէ պիր ժանտարմա՝ Գիրլինճի ասիրէի պէլէտիեէ միւֆէթթիշի Սալի պէյին իւզէրինէ, գաթլ զաստիյէ վէ էլինտէ ըէվոլվէր օլարադ հիւճում իթմիշ իսէ տէ, պագը Աճէմլէր Թարաֆընտան Թուխթուլարադ զապթաեա Թէպլիմ իսիլմիշ տիր։

—Դասթէմոնիտէ Մէյլան քէօիու էհալիսինէն Ճէմ Օսման՝ քէօյտէն քէօյէ կիտերքէն, իբի քիչի իւզէրինէ հիւճում իտիպ, 20 լիրասընը ալտըդտան սոնրա պօղազընտան եարալամըշ վէ չայա աթմըշլար տըր։ — Վիլայեէթին Զէրբէս քէօյիւնէ եուսմուրթա պէօեիւքլիկիւնտէ խայի տօլու եաղմըշ, ֆագաթ մահսուլաթճա վէ նուֆուսճա զայեաթ օլմամըշ տըր։

—Սէրէզին Ճումայի Գալէա գատապասընա կէչէնտէ չիտէթլի տօլու եաղարադ, 750,000 ղր.լըգ մահսուլաթճա զարար օլմուշ տուր։

—Մաղնիսատա պիր Իսլամ, զիհատէճէ սէրիօշ օլարադ, էվվելա մէյխանէտէ պուլունանլարտա, սոնրա սօգադտա բասթ կէլտիկի երքէք, զատն վէ չօճուքլարա տապանճա իլէ թաալլութ իթմիշ, վէ նիհայէթ զապրթա մէմուրլարը թարաֆընտան թուխթուլմուշ տուր։

—Բուսիա բիեայալարընտա պու կիւնլէրտէ պուղտայ ֆիեաթը թէքրար տիւշմիւշ տիր։

ՁԻՁԼԷՔՃԻ ԳԱՏԷՆ

Պիր չարեէք սաաթ գատար ամէլէնին մէզքիւր գուլիպէեէ կիրիպ չըղմալարը տէվամ իթթիքտէն սոնրա, նէհրին սահիլի պօչանտը։ Ժուանվիլ քիլիսէսինին սաաթ չանը պու արա տօղուզ պուչուդ վուրտու։

Իչթէ պու սրբատա կէնճ պալըգճընդն նազարը տիզդամընը տէթթ իթմիշ օլտուղու պաղչէ գարուսու աչըլարադ, տիեան էլպիսէ կիեէնմիշ վէ սիեան չարգա գօյմուշ օլան պիր ատէմ տիչարը չըդտը, վէ գարուեու չէքտիքտէն սոնրա, իբի տէֆա սիւրկիւլէտի։

Մէրդում, չաեըրլըդ իւզէրինտէ պիր դաչ ատըմ ալմըշ օլտուղու հալտէ, աղ էվվել ամէլէտէն պիրինին տիւչիւրմիւշ օլտուղու պիր նէանէ աեաղընա բատապ կէլիպ, էէրտէն պունու ալտը։ Գու ալէթ՝ չիլինկիրէրէ մախսուս օլուպ, ուճու ղտեէթ սիվրի վէ քէսկին իտի։

Պաղչէպան-գարուճու, մէզքիւր ալէթի, նէրէեէ տիւչէճէկինի տիւչիւնմէեէրէք, պաղչէեէ աթտը։

Այնի վագթատա, օրալարտա պալըգ ավրլա մէչղուլ օլան տէլիքանը՝ մէրդում գարուճու-պաղչէպանա խիթապէն,

— Միւսիւ Վալանթէն, պու սապատ պալըգ ավընա եազլաչմաեօրտուն, աէտի։

Վալանթէն՝ 40 եաչլարընտա, սապրդէն զուաֆ ասքէրլիկի իթմիշ, իրի եարը, աէրթ չէհրէլի, ֆագաթ էյի եիւրէքլի պիր ատէմ իտի։ Մէրդում, օ սապատը բէք մանգուն օլուպ, չօգ ատէֆա կէօրմիշ, վէ պիրիքտէ կէօրիւշմիշ օլտուղու վէ պալըգ ավընտա պուլունտուղու տէլիքանը միւչահէտ իթթիկինտէ, եանընա տօղրու իլէրլէտի։

4

Սապրդ գուաֆ ասքէրի՝ էլինի պաչընա կէօթիւրիւպ, ուսուլը ասքէրիեէճէ ոէլամ վէրտի, վէ ճէվապա աղազլէ,

— Խայր, խայր, պու կիւն օլամազ... ատէտի։

— Դալիպա պու սապատ պիր եէրէ կիտիեօրտունուզ։

— Սօրմանընդ, պաչընտա պէլա վարտը։

— Խայր օլա, նէ՞ վար տըր։

— Պիզիմ ըէտէր զալիպա ահրէթէ եօլճու օլուեօր. գարըմը եանընա կէճնտէրտիմ, չիմտի տէ պէն կիտիեօրում։ Բէտէրին խաաթալարը իչին հէքիմ կէօեիւս իլթիհապը տըր ատմիշ ամմա, եաչ տա 78լիք տիր. ումմամ քի պաչ գուրթարընդ։

— Օրասընը Ալլահ պիիր. լաքին սէյֆիեէտ քիմի՞ պրագտընը։

— Քիմի՞ պրագաճաղըմ... պաղչէնին սուլանմասը պիհուտ տիր. գաբուլար վէ գանատալար գալալը տըր. պէն տէ Բարիսէ կիտիպ, մատամ գոնթէսէ իչի անլաթճաղըմ. ումմամ քի պանա իզին վէրմէսին, էկէր վէրմէզսէ, ալըպ եիւրիւեիւվէրէճէեիմ. պիր թանէճիք պտպամընդ սոն սատթընտա եանընտա պուլունմագ խթէրիմ.— Սիզ նէ՞ եաբըեօրսունուզ, տէլիքանը, օլթանը իչ կէօրի՞ւեօր մու։

— Շիմտիլիք պիր իչ կէօրմէեօրում։

— Ինչալլահ պունտան սոնրա մուվաֆֆագ օլաբսունուզ։

— Թէչէքքիւր իտէրիմ միւսիւ Վալանթէն, սիզէ տէ ուղուրլար օլսուն։

Վալանթէն թէքրար ասքէրճէ սէլամընը վէրիպ, մուֆարագաթ իթթի։ Գալըգճը՝ կէօզտէն ղայպ օլանա գատար մէրդումընդ արգասընտան պագտըղտան սոնրա, էլլէրինի օվուչտուրարադ, չու սէօզլէրի սէօյլէտի.

— Գո՞ւտալա, պանա մուվաֆֆագըյեէթ տիլէեօրսուն, պէնիմ մուվաֆֆագըյեէթիմ՝ սէնին կիտիչին տիր. զանն իտէրսին քի պու իչ պէնիմ իչին թէրթիպ իտիլմիշ...

Գու սապատ պուլանա կէլիչիմ՝ պիւեիւք պիր իղպալ իմիշ։ Վագթըմը պօչա կէչիրմէտիկիմ իչին իֆթիխար իտէպիլիրիմ։ Թավալըգ եիրմի դատար պալըգ թուխթարսամ, տօղրուճա պու խապէրի էքիւրէօյլէ կէօթիւրէճէեիմ։— Սճապա պէնիմքի պու խապէրի իչիթիրինտէ, նէ՞ տէրէճէ սէվինէճէք տիր։

Պու արա օլթասընա պիւեիւճէք պիր պալըգ թուխթուլմաղլէ, մէրդում սուրէթի մահիրանէտէ չէքտի։

Պու կէնճ պալըգճընդն հէր նէ դատար իւսթիւ պաչը թէմիզճէ իտի իսէ տէ, քիսվէթի չարընճա իտի։ Հէնուզ 24-25 եաչլարընտա օլուպ, ֆագաթ պիւթիւն պիւթիւն քէսէ օլտուղունտան, 15 եաչլարընտա կէօրիւնիւեօրտու. անճագ վագթընտան էվվել եիւզիւնտէ պիր թազըմ պուրուչուգլար հասըլ օլմուշ իտի։ Քէնտիսի չիրքին օլմամաղլէ պէրապէր, քիսվէթի օլտուղճա գօրդունճ իտի։

Մէրդումուն նամուսլու պիր սէնաաթը օլմաեըդ, անճագ Բարիս էթրաֆընտա սէրսերիլիբլէ եաշար, վէ պինապէրին հէր չէյլ եարամաեա միւգթէտիր իտի։ Եաղընտա քէնտիսինի իչատ կէօրէճէեիզ։

Գրազալըմ պու պալըգճը՝ թավալըգ պաղչէպան-գարուճու Վալանթէնէ քի, Բարիսէ կիթմէք իւզրէ Ժուանվիլ ըսթասիօնունտա իւչիւնճիւ մէվկիտէն պիր պիլէթ ալտը, վէ Գասթիյլ ըսթասիօնունա մուվասալէթինտէ, պիր օմնիպիւս արապասընա բաքիպէն, Սէն-Ժէրմէն վարըշընա վասըլ օլտու, վէ Վէրսէյլ սօղաղընտասաքի խանէ գարուսունու չալտը։

Տընի Գոնաֆու գարուեու աչտը։

Գու իքի չախսալար պիրիպիրինի թանը իտիլէր։ Իքիսի տէ սապրդէն ասքէր օլուպ, սինճէ ֆարգլարը օլմասըյա պէրապէր, եէկտիկէրինէ հիւրմէթ իթմէքտէ վէ սէվմէքտէ իտիլէր։

Մէրդումլար թօգալաշարդտան սոնրա Գոնաֆու՝ Վալանթէնէ,

— Սրդատաշ, սէն նատիրէն կէօրիւնտիւկիւն հալտէ, պու կիւնքի կէլիշին նէ՞ սէպէպլէ տիր։ Բլաթան (եանի Զընար ադաճլարը) սէյիրեէսինտէ պիր չէ՞յ մի օլտու, տէյի սօրտու։

— Օրատա պիր չեյ օլմասը. նէ օլտու իսէ, պիզիմ պապա Վալանթէնէ օլտու։

— Խասթա՞ մը տըր։

— Եվվէթ, աղըր խասթա տըր։ Զալիպա ահրէթէ եօլճու տուր...— Մ. գոնթ պուրատա՞ մը տըր։

— Պիր դաչ կիւնտէն պէրու եօլճուլուգ խիեօր։

— Էյ մատա՞մ...

— Մատամ սաաթ ատգուզտան էվվել տիչարը չըդտը։

— Նաղընտա ավանթ իտէճէ՞ք մի տիր։

— Սրդատաշ, մատամըն նէ եաբըպ եաբմաեաճաղընը քիմսէ պիլմէզ։ Զըդար, կիրէր, եէնէ չըդար, եէնէ կիրէր, լաքին պունլարընն նէ՝ սաաթը պէլլի տիր, նէ՝ քէնտի կէօրիւլիւր, քիմսէեէ տէ պիր չեյ սէօյլէմէզ։

Վալանթէն սրդրլարադ,

— Նէ՝ միւսիւ վար, նէ՝ մատամ...՝ ալ սանա պիր թէրսլիք տահա. լաքին պէն կիթմէլիեիմ, անճագ հիչ օլմազսա մատամա խապէր վէրմէքտէզին կիթմէք իսթէմէմ, տէտի։

— Հայտէ պէնիմ օտամա կիր տէ պիր աղ պէքլէ. սէնինլէ պիր իքի զատէն պէեաղ չարսպ չագարսադ, վազըթ կէչէր։

— Բէք էյի։

Իքիսի տէ օտաեա կիրտիլէր, վէ Գոնաֆու՝ մատանընն լուզէրինէ պիր չիչ իլէ իքի զատէն զոյտու։ Հէնուզ դարշըլըգը օթուրուպ չագմաեա պաչլամըշլար իքէն, գաբուճուն չանը չիտէթլէ չալընտը։

Գարուճու իբի չէքտի։

Գոնթէս՝ էչիքտէն կէչիպ հավլիեէ կիրտի։

(Տիվամ)

—Թէսալիատա Նունանիլէրին Իսլամ էհալիսինէ իթիբարէրի ֆէնալըղլարը՝ էվվելկի եաղըլարը տէրէճէտ օլմաեըդ, Թէլէֆի Նուֆուս վագը օլմասըը Թիւրքճէ դազէթալարտա պէեան օլունուեօր։

—Նունան հուտուտու ումում գօմանանը միւչիր Խանէմ բաչա՝ սէլամլըգ բէսմինէ մէմուր իսվլմիշ տիր։

—Գապը Սէրասքէրի էրքեանը հարդ տարէսի միւտիրի Ֆէրիդ Ահմէտ Նուրի բաչա մէմուրէն Ա.Թենտա կէթմիշ տիր։

—Օսմ. պանդասը տիրէքթօրու Ս. Հ. Լանկ՝ չարշէնգլի կիւնիւ Բանճիրի պէյ իլէ Գապը Ալիեէ ազիմէթլէ, սատրազամ հաղրէթլէրիյլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Ֆրանսա սէֆիրի Մ. Դանպօն՝ զէվճէսինին վէֆաթընտան տօլաեը Թարաֆը հաղրէթի Բատիշահէնէ քէչիսէ պույրուլան Թաադիեէթ Թէլէկրաֆընա Թէչէքքիւր Թէլէկրաֆը չէքմիշ տիր։

—Զիրաաթ Նէզարէթի, Շուրաի տէվլէթին զարարը իւզէրինէ, վիլայեաթը Շահանէտէ զիրաաթըն Թէրաղզըը իչին Թատպիրի լազըմէնէն Թէադիպէյէ մէշղուլ օլուպ, պու խուսուսատա հաղըրլատըը լայիկաեը մագամը Սատարէթէ Թաղսիմ իյլէմիշ տիր։

—Պաղտատ, Պասրա վէ Ատանա վիլայէթլէրինտէ հաղրլանան պուղտայ վէ բիրինճի սէրիան Նէմէնէ կէօնտէրիլմէսի՝ Մալիէ Նէզարէթինէն մէղքիւր վիլայէթլէրէ պա Թէլէկրաֆ էմր պույրուլմուշ տուր։

—Իթալիա սէֆիրի Մ. Բանցա՝ մէէզունէն մէմլէքէթինէ կիթմիշ տիր։

—Մէրսին-Ատանա տէմիր եօլու Մարաշ գատար Թէմտիտ իտիլէճէք տիր։ Գու պապատ հիւքիւմէթի մահէլլիսէճէ թանզիմ օլունան լահնա՝ մապէյնի Հիւմաեունա իրսալ վէ Թազիմ զըլնմըշ տըր։

—Տիւեունը ումումիեէ խարէսինին մայիս հասըլաթը՝ չղան սէնէնին մայիս հասըլաթըյա պիթթաթպիզ, 6000 լիրա զիհատէ օլմուշ տուր։

—Դասթէմոնիտ Մէհէմմէտ խամինտէ պիր Իսլամ, կիւզել պիր բիանո ինչա իտերէք, Զաթը հազրէթի Բատիշահէ Թաղսիմ իյլէմիշ տիր։ Զաթը հազրէթի Շէհրիեարի՝ պու բիեանօեու սաթըն ալարադ, միւմանիլէյնի Թէչիզ պուեուրուզլարը կիպի, քէնտիսի սէ, խարճարը Դասթէմոնի սանտըղընտան վէրիլէրէք Տէրիսաատէթ ճէլպ իսիլմիշ տիր։ Մէհէմմէտ ուսթա Իսթանպօլա կէլէճէկինտէ, 1500 ղր. աթիէյի սէնիէ իլէ Թալիիք պույրուլմուշ, վէ 500 ղ. մաշ իլէ Նըլարը սէրայը մարանկօզխանէսինէ կիրմիշ տիր։

—Իտարէի Մախսուսէ՝ Ատալարա, Դաղքէօյ վէ Հայտար բաչաեա իշլէեէն վաբօրլարըն հարէքէթինի նիզամա գօյմադ իչին պաղը իսլահաթ իթրասընը դարարլաշարմըշ տըր։

—Աթինա Օսմ. սէֆիրի՝ բաղար կիւնիւ Նունան պաչ վէքիլի իլէ ուզուն միւտատէթ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Մէրսինէ լիման իլէ ըղնթըմ ինչասը իչին ճէվատ պէյ իսթիեազ իսթիասա թիտիկի կիպի, Մէրսին-Ատանա տէմիր եօլու չէրքէթինին խասրէ մէճիսի բէիսի պարսն ը Վանաէօվը ատախ՝ հիւքիւմէթի Սէնիէ իլէ չէրքէթ պէյնինտէ մէվճուտ օլան մուգավէլէ մուճիպինճէ, պու պապատ չէրքէթին հազգը բիւճանը օյտուղունու պէեան իլէ, էկէր հիւքիւմէթ՝ Մէրսինտէ լիման վէ ըղնթըմ ինչասընը խթէեօր իսէ, չէրքէթին պունլարը եարմաեա հազրը իտուկինի մէրճիինէ պէեան իյլէմիշ տիր։

—Ֆրանսա սէֆարէթինին թալէպի իւզէրինէ, Գապը Ալի, մէմալիքի Օսմանիէտէ Թէտավիլ իտէն հէր ճընս օսմանը սիքքէլէրինին պիր լիսթասընը եաբըպ սէֆարէթ Թէպլիղ իթմիշ տիր։ Գու լիսթատան անլաշըլըգընա կէօրէ մէմալիքի Օսմանիեէտէ Թէտավիլ իտէն մէղքիւր սիքքէլէրին զըմէթի 3,466,660,606 ղր. տուր։

—Կիրիտէ Ինկ. ատաքլրի գօմանդանը օլուպ, չէհրիմիզտէ պուլունան միրալայ Զէրմայա՝ բէնչէնտիկ կիւնիւ Շուրաի տէվլէթ բէյնէ Սաիտ բաչա իլէ կէօրիւշմիւշ տիւր։

—Եարըն կիճէ թէքմիլ այ թուխթուլմասը վագը օլաճագ տըր։ Եարը կիճէսէն 3 սաաթ էվվել պաշլաեըդ, եարը կիճէեի 14 տաղըղա կէչէնէ գատար տէվամ իտէճէք տիր։

—Բրիթիշ միւթէահիտլիւ Միչել բաչա Մարսիլիաեա ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Ճէղա տավալարընտա ինթիխապ օլունանաղ վէքիլլէրին չահատէթնամէլէրի օլմասը՝ միւղթէկիեաթը գանունիեէտէն իսէ տէ, Ռուսլը մուհարիպմաթը ճէղաթիեէ գանունընդն 250նճի մատտէսինէ կէօրէ, միւթթէհիմ վէ եա մաղնուն ալէյհին՝ ադրապա վէ ահրպգասընտան պիրինի՝ մահքէմէնին միւասատի մախատսէոիյլէ վէքիլ թայինն իսէպիլէճէկի կիպի, մահքէմէ Նէզտինտէ չահատէթնամէլի վէքիլլէր պուլունմատըընտա, ճինաեէթ մատատէլէրինտէ գանունա այնա էչխատան վէքիլ ինթիխապ օլունապիլէճէկի տախի Մահքէմէի Թէմիեղի ճէղա տարիբէսինին գարարընտան պուլունաուղու լազըմ կէլէնլէրէ պիլտիրիմիշ տիր։

—Ուչադ գազասընդն կէօկէդ գարիեէսինտէ Ինէկօղլու Մէհէմմէտ խամինտէ պիր Իսլամ ուեուրքէն, գարըսը, աչըգը վէ զըղգարտաչը Թարաֆընտան պօղուլմուշ, վէ պըչադա Թէլէֆ խիլմիշ տիր։ Ճանիլէր տէրատսթ օլունմուչլար տըր։

—Կէչէն ագչամ Թօքանէ ճիվարընտա Տէֆթէրտար եօղուչունտա պիր Իսլամ խանէսինտէ, պօրճ մէսէլէսինէն տօլայը մուարրադա վուզու պուլարադ, պիր դաչ քիչի եարալանմըշ, վէ մէճրուհարտան Ապտ էլ Վահիտ խամինտէ պիրի՝ ալտըը եարէտէն միւթէեսիրէն վէֆաթ իթմիշ տիր։ Վաղրատա մէտոսէլի օլան խաճէ սահիպի Հինտիալը Հասան էֆ. իլէ մախտումը վէ մագթուլ Ինկիլիզ Թէգաասընտան օլուղլարընտան, Ինկ. գոնսօլաթսունճա Թահզրգաթա իպթիսար զըլնմըշ տըր։ Գօրճլու օլան վէ քէզալիք մէճրուհ պուլունան գաթիլ Մէհէմմէտ պէյ տէ Հինտիալը իսէ տէ, Օսմ. թէպաաչընտան իմիշ։ Միւամիլէյն 84 եաչընտա օլուպ, ալճաղալը Թարաֆընտան եազրլմըշ օլան Թահզիրամիզ պիր մէքթուպ հադդընտա իյզահաթ իսթէմէք իչին կէլմիշ վէ կէօրտիկիւ հիւճում իւզէրինէ եէտինտէքի զըլբը չէքիպ, մէզքիւր ճինաեէթի իճրա իյլէմիշ տիր։

—Իզմիրտէ պիր Ռում, գալպ եարըմ լիրալըգլար սիւրերքէն Թուխթուլմուշ տուր։

—Զարշէնպիհ կիւնիւ Եէնի-ճամիտէ, Խամաիլ չավուշ խամինտէ պիր ժանտարմա՝ Գիրլինճի ասիրէի պէլէտիեէ միւֆէթթիշի Սալի պէյին իւզէրինէ, գաթլ զաստիյէ վէ էլինտէ ըէվոլվէր օլարադ հիւճում իթմիշ իսէ տէ, պագը Աճէմլէր Թարաֆընտան Թուխթուլարադ զապթաեա Թէպլիմ իսիլմիշ տիր։

—Դասթէմոնիտէ Մէյլան քէօիու էհալիսինէն Ճէմ Օսման՝ քէօյտէն քէօյէ կիտերքէն, իբի քիչի իւզէրինէ հիւճում իտիպ, 20 լիրասընը ալտըդտան սոնրա պօղազընտան եարալամըշ վէ չայա աթմըշլար տըր։ — Վիլայեէթին Զէրբէս քէօյիւնէ եուսմուրթա պէօեիւքլիկիւնտէ խայի տօլու եաղմըշ, ֆագաթ մահսուլաթճա վէ նուֆուսճա զայեաթ օլմամըշ տըր։

—Սէրէզին Ճումայի Գալէա գատապասընա կէչէնտէ չիտէթլի տօլու եաղարադ, 750,000 ղր.լըգ մահսուլաթճա զարար օլմուշ տուր։

—Մաղնիսատա պիր Իսլամ, զիհատէճէ սէրիօշ օլարադ, էվվելա մէյխանէտէ պուլունանլարտա, սոնրա սօգադտա բասթ կէլտիկի երքէք, զատն վէ չօճուքլարա տապանճա իլէ թաալլութ իթմիշ, վէ նիհայէթ զապրթա մէմուրլարը թարաֆընտան թուխթուլմուշ տուր։

—Բուսիա բիեայալարընտա պու կիւնլէրտէ պուղտայ ֆիեաթը թէքրար տիւշմիւշ տիր։

ԲԻՐԱԼԸԴ

Մաթպասմըզ տախիլինտէ, պիրի ճատտէի քէպիրէ նազրը օլարադ իքի պօշ օտա օլուպ, քիրաեա վէրիլէճէկի իլան օլունուր։

ՊԱՆԳԷՄԲԷՐԻԱԼՕԹՕՄԱՆ

ԱՆՕՆԻՄ ԾԻՐՔԷԹԻ

Սէրմաեէսի 10,000,000 լիրա արը։

Մէրքէզի իտարէսի Գալաթատա արը։

Իսթանպոլտա, Համիտիէ ճատտէսին-ատ Թոմսոն խանքնատա, վէ Գէյօղլունատա Տօղրու եօլտա 190 նումէրօլու տաիրէտէ պիրէր շիւպէսի վար արը։

Հօնտրա վէ Բարիստէ պիրէր իտարէ-խանէսի մէվճուտ տուր։

(ԾԻՐՔԷԼԷՐ)

Անթալիա,	Ատանա,	Այտընը
Հալէպ,	Իսկէնտէրիէ,	Էտիրնէ,
Էնգարէ,	Գաղատատա,	Գէյրութ,
Գրուսա,	Շամ,	Գոնիա,
Լարնագա,	Դահիրէ,	Լիմասոլ,
Մէրսին,	Նազէլի,	Նիգոսիա,
Ուշագ,	Ֆիլիպէ,	Բօրսահա,
Բուռնուգ,	Սէլանիք,	Սամսոն,
Իզմիր,	Սոֆիա,	Թրապիզոն։

Գանգը Օսմանլեէ Թահվիլաթ վէ Եա-պունա միւմանիլ էվրաղ տէբօղիթօ իսլա-մէսի մուգապիլինատէ, գաթի վէտա լէ վէ եա հիսսալը ճարի իւզրէ ագէէ իգրազ, վէ կէրէք մէմալիքի Շահանէ վէ կէրէք մէմալիքի էճնէպիէտէ իչին չէք վէ բոլ-չա մուամէլաթը իճրա օլունատուղու կիպի, զիգըյմէթ էշեա վէ սէնէտա տաբի հըֆզ իտիլիր, վէ հիսսալը ճարի աչըլըր։

Գունատան պաչգա մէմալիքի Շահանէ վէ մէմալիքի էճնէպիէտէ գուրանլար պէ-տէլինի իսթիֆասը, սէնէտլեր թէէտիեա-թը վէ մէսան քիւգաթ ախզ ու իթասը իչէ պօրսատա ախտ մուամէլաթ տաբի տէրիւհ-ատէ օլունուր։

Գանգը Օսմանի գաթի վատէ իչէ վէ ֆանիզ մուգապիլինատէ ագէէ գապու ի-տէր։ Գու վատէ պիր սէնէլիք օլուր իսէ, ֆարիզինին միգտարը եիւզատէ 2 պէ։ 3 ֆայ-լըգ օլուր իսէ, ֆարիզ 100տէ 1 բատատ-էինատէ գուլունուր։

Գանգը Օսմանինին Իսթանպոլ իտարէ-խանէսի, պալէատա պէեան օլունան մուա-մէլաթատան պաչգա, էմթատի թիւճարիէ իւզրինէ ագէէ իգրազ, Լյէտիկի Էկիպի, ռէբօշիթօ հալինատէ էշեան թիւճարիէ տաբի գապուլը իտէր։ Գէյօղլունատաքի շիւ-պէսի տաբի՝ էմթատի թիւճարիէ մուա-թէնա օլմագ իւզրէ, եօգարըտա զիքր օ-լունան այլ ճիւմլէ մուամէլաթը կրճա վէ պունատան պաչգա Բուռնլի չըմէնտըֆէր թահվիլաթը, Վէլ ատ Բարի, Բանամա վէ սաիր իքրամիէլի թահվիլաթա տաիր ախզ ու իթա մուամէլաթընը իճրա կելր։

Իսթանպոլ իտարէխանէսի վէ Գէյ-ղլու շիւպէսի Բուռնլի չըմէնտըֆէր թահ-վիլաթը բրամէլէրի տաբի ֆիրուլաթ վէ 50 լիրատա գատար օլմագ իւզրէ 100տէ 3 ֆարիզ մուգապիլինատէ հիսսալը ճարի լէ ագէէ գապու իտէրլէր։

1—8

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱԸ

Ճումատա, 19 յունիս

Գօնսոլիտ աչըլաը	Լ. Օ.	24	17
Բուռնլի չըմէնտըֆէրի	Ֆրգ.	109	
Օսմանլը պանգասը	Ի. Լ.	11	75
Գրէսի ժէնէրալ Օթօման	Լ. Օ.	9	1
Զիրաաթ պանգասը	»	9	01
Օսմ. Սիկուրթա գումբ.	»	4	17
Սօս. Օթ. Շանժ է Վալ.	»	3	1
Թրամվայ թահվիլաթը	Ֆր.	775	
» ժուբիսանս		275	
Տէրգօս սու գումբանիասը		300	
Տէրիսատէթ Բըլիթըմ		459	

ԱԳՋԷ ՖԻԵԱԹԸ

Մէճիտիէ կիւմիւշ	108	
Մէթալիք	95	
Եիրմի ֆրանգլըգ	87	8
Ինկիլիզ լիրասը	109	34
Բօլ էմբէրիալ	90	
Քեաղըտ բուպլի Լ. Օ.	8	51

ՇԻՐՔԷԹԻ ԽԱՑՐԻԵԷ

Մայիս չէքն իթիպարէն իլանը ախէրէ աէկին Գօղաղ իշլենէ իլլեէն վարօրլարը վագթը հարէքէթլէրի։

Բազար կիունիէրի պօղազ իչինտեն քհօրրիդյէ իշլենեն վարօրլարըն վագթը հարէքէթլէրի

11 15 Ր, ա, գավ, եէնիմ, մէսար, պէօ, թար, եէնիք, միրկ, ր, հիսր, պէք, արն, գուր, օրթ, պէշիքթաշ

11 15 Գանա, չէնկ, պէյ, գուզկ,

11 30 Գէք, արնվ, գուրչ, օրթ, պէշիք։

11 45 Գէյգ, բաշար, չուպ, գանլ, ա, հիս, գանա, վան, չէնկ, պէյ, գուզ, պէշ,

12 30 Եէնիմ, մէսար, պէօ, թարա, եէնիք, իսթ, միրկ, պէօ, ր, հիս, պէք, արն, գուրչ, օրթ, պէշ։

12 25 Գէյգ, բաշար, եէնիք, չուպ, գանլ, պէօ, ր, ա, հիս, գանա, արն, չէնկ, պէյ, գուզկ, պէշիքթաշ։

1 — Ա. հիսր, գանա, արն, գրչ, օրթ, պէշք։

1 15 Եէնիմ, մէսա, պէօ, թարա, պէյգ, բաշք. չուպ, գանլ, ա, հիս, գանա, վան, չէնկ, պէյ, գուզկ, պէշ։

1 45 Եէնիմ մէսար, պէօ, թար, եէնիք, իսթ, միր, պէօ, ր, հիս, պէք, արն, գուրչ, օրթ, պէշիքթաշ։

2 30 Եէնիմ, մէսր, պէօ, թար, պէյգ, բաշար, չուպ, գանլ, ա, հիսար, գանա, վանիք, չէնկ, պէյ, գուզկ, իւսկիւսար,

3 10 Ր, ա, գավ, եէնիմ, մէսար, պէօ, թար, եէնի, սթէն, միրկ, պէօ, ր, հիս, պէք, արվ, գրչ, օրթ, պէշ։

4 30 պէյգ, բաշար, չուպ, գանլ, ա, հիս, գանա, վանիք, չէնկ, պէյ, գուզ, պէշիքթաշ։

4 30 Եէնիմ, մէսար, պէօյա, թարա, եէնիք, իսթ, միրկ, պէօ, ր, հիս, պէք, արն, գուրչ, օրթ, պէշ։

5 45 Եէնիմ, մէսար, պէօյ, թարա, պէյգ, եէնիք, իսթ, գանլ, պէօյճ, ր, հիս, պէք, արն, գուրչ, օրթ, պէշ։

7 — Եէնիմ, մէսր, պէօ, թարա, պէյգ, եէնիք, միրկ, ր, հիս, պէք, արն, գուրչ, պէյ, օրթ, պէշք։ պէյգէզ վարօրը ոլա իսթիլաթ։

7 30 Գէյգ, բաշար, եէնիք, գանլ, միրկ, ր, ա, հիս, գանա, պէք, արն, չէն, պէյ, օրթ, գուզկ, պէշիքթաշ։

8 30 Ա, ր, գավ, եէնիմ, մէսար պէօ թար պէյգ բաշը չուպ գանլ ա հիս գանա վան չէնկ պէյ գուզկ իսկ։

9 Եէնիմ մէսար պէօ թարա եէնիք իսթ էմիր ր հիս պէք արնվ գուրչ օրթ պէշիքթաշ։

10 15 Եէնիմ մէսար պէօ թարա պէյգ եէնիք միրկ ր հիս պէք արն գուրչ օրթ պէշ։

10 45 Եէնիմ մէսար պէօ թարա եէնիք պէյգ գանլ ա հիս գանա վանիք չէնկ պէյ գուզկ իսկիւսար։

Բազար կիունիէրի քհօրրիտեն Գօղաղ իչինէ իշլենեն վարօրլարըն վագթը հարէքէթլէրի

12 15 Գէչ օրթ գուչ արն պէք ր հիս միրկ եէնի պէյգ թար պէօ մէսար եէնիմ։

1 15 Գէչիկ օրթ արն պէք ր հիս պօյան եէնի թար պէօ մէսար եէնիմ ր ա գավաղը։

1 30 Գէչիկ գուզկ պէյ չէնկ վանիք գանա ա հիս գանլ չուպ բաշք պէյգ թար պէօ մէսար եէնիմ։

2 45 Գէչիկ օրթ գուրչ արն պէք ր հիս միրկ եէնիք թար պէօ մէսար եէնիմահալլէ։

3 Իւսկ գուզկ պէյ չէնկ վանի գանա ա հիս գանլ չուպ բաշար պէյգգ։

3 40 Գապա պէշիք գուզկ օրթ պէյ չէն արն գանա ա ր հիս գանլ միր եէնիք բաշք պէյգ թար պէօ մէսր եէնիմահալլէ։

4 30 Գէչիք օրթ գուրչ արն պէք ր հիս միրկ սթէ եէնի թար պէօ մէսար եէնիմահալլէ։

5 Գապաթ պէշիք գուզկ օրթ պէյ չէն արն վան գանա ա ր հիս գանլ չուպ բաշար պէյգօզ։

6 Գապաթ պէշիք օրթ արն պէք ա ր հիս միրկ եէնիք պէյգ թարա պէօ մէսար եէնիմ ր ա գավաղ։

7 Գէշիք օրթ պէյ չէնկ արն գանա ա ր հիս պոյան եէնիք պէյգ թար պէօ մէսար եէնիմահալլէ

8 30 Գէշիք օրթ գուրչ արն պէք ր հիս միրկ եէնիք թար պէօ մէսար եէ-նիմահալլէ։

9 15 Գէշիք օրթ պէյ արն ր հիս պօյա գանլ եէնիք պէյգ թարա պէօ մէսար եէնիմահալլէ։

10 5 Գէշիք գուզկ պէյ չէնկ վանիք գանա ա հիս գանլ չուպ բաշար պէյգ մէսար ա ր գավաղ։

10 20 Գէշիք օրթ գուրչ արն պէք ր հիս պօյա միրկ սթէն եէնի թար պէօ մէսար եէնիմահալլէ։

10 50 Գապաթ պէշիք օրթ գուրչ արն պէք գանա ա ր հիս գանլ միրկ եէնի բաշար պէյգ։ Գէքտէ եէնմ կիտէն վարօր իլէ իսթիլաթ իտէճէք։

11 10 Գէշիք պէյ չէնկ վանիք գանա ա հիս գանլ չուպ բաշար պէյգօզ։

11 20 Գէշիք պէք ր հիս միրկ սթէն եէ-նիք թարա պէօ մէսար եէնիմ։

11 40 Գէշիք գուզկ օրթ պէյ չէնկ վա-նիք գանա պէք։

12 15 Գէշիք օրթ գուրչ արն պէպէք։

ԻՏԱԼԻԻ ՄԱԽՍՈՒՍԷ

1898 Մայիսի 26ին կիունիէտեն իսթիպարէն

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Ատալարտան Քհօրրիդյէ

Սթ. Տգ.

11 45 Գ Ատա հէյպէլի պաուրկազ գընալը

12 15 Հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօս-թանը ճատը պօսթանը գալամըշ մատա

12 45 Բէնտիք գարթալ պ ատա հէյպէլի (պ ատատան սատթ 1 30տա)

3 Գ ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը

8 Բէնտիք գարթալ պ ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը (պ ատատան սթ 8 45տէ)

10 45 Գ ատա հէյպէլի գատըքէօյ

Քհօրրիտեն ատալարտա

1 15 Հէյպէլի պ ատա (1)

2 15 Գատըքէօյ գընալը պուրկազ հէյ-պէլի պ ատա գարթալ բէնտիք (1

8 45 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ ատա(1

10 Հէյպէլի պ ատա գարթալ բէնտիք(2

10 40 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ պ ատա հէյ-պէլի (2)

11 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ ատա(2

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Ատալարտան քհօրրիդյէ

11 Գ ատա հէյպէլի (1)

11 30 Բէնտիք գարթալ պ ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը (պ ատատան սատթ 12 15տէ)

1 15 Հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօս-թանը ճատը պօսթանը գալամըշ մատա

8 30 Գ ատա հէյպէլի պուրկազ գընալը

9 Եալբվա հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօսթանանը ճատը պօսթանը գալա-մըշ մատա (հէյպէլիտէն 10 45տէ)

9 45 Բէնտիք գարթալ պ ատա հէյ-պէլի պուրկազ գընալը գատըքէօյ (պ ատատան 10 30տա)

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քհօրրիտեն ատալարտա

1 30 Գատըքէօյ գընալը պուրկազ հէյ-պէլի պ ատա գարթալ բէնտիք (2)

2 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ հէյպէլի պ ատա եալբվա (2)

2 30 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ ատա(2

10 15 Գընալը պուրկազ հէյպէլի պ ատա գարթալ բէնտիք (2)

10 40 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ պ ատա հէյ-պէլի (2)

ԱՏԱԼԱՐ ՎԷ ԱՆԱՏՕԼ ԹԱՐԻԳԻ

Բազար կիունիէրինտեն մատտա Անատօլ վէ Ատալար ամանիպինտեն քհօրրիդյէ

12 15 Հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօս-թանը ճատը պօսթանը գալամըշ մատա

3 15 Գօսթանանը ճատը պօսթանը գալա-մըշ մատա

Քհօրրիտեն Անատօլ վէ Ատալար ամանիպինէ

2 15 Գօսթանանը

10 40 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ պ ատա հէյ-պէլի

ԲԱԶԱՐ ԿԻՒՆԼԷՐԻ

Քհօրրիտեն Անատօլ վէ Ատալարտա

2 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ հէյպէլի պ ատա եալբվա (2)

10 40 Մատա գալամըշ ճատը պօսթանը պօսթանանը մալթէրէ պ ատա հէյ-պէլի (2)

Անատօլ վէ Ատալարտան քհօրրիդյէ

1 15 Հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօս-թանանը ճատը պօսթանը գալամըշ մատա

9 Եալբվա հէյպէլի պ ատա մալթէրէ պօսթանանը ճատը պօսթանը գալա-մըշ մատա

(1) Իչպու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օ-լունանճագ արը։

(2) Իչպու սէֆէրլէրէ եիւք գապուլ օ-լունմայանճագ արը։

ՀԱՑՏԱՐ ԲԱՇԱ ԹԱՐԻԳԻ

Անանօր շրմէնտրֆէրինէ միհմանատրֆ Քհօրրիտեն

Սթ. Տգ.

10 40 Բէնտիյէ կիտէն

11 Լսկի չէհիրէ կիտէն

1 10 Բէնտիյէ կիտէն

2 15 Երէնքէօյիւնէ կիտէն

3 25 Երէնքէօյիւնէ կիտէն

4 10 Երէնքէօյիւնէ կիտէն

5 5 Բէնտիյէ կիտէն

6 10 Գիլա թէսատուֆ

6 35 Բէնտիյէ կիտէն

7 40 Իզմիտ կիտէն

9 25 Բէնտիյէ կիտէն

10 30 Բէնտիյէ կիտէն

11 35 Բէնտիյէ կիտէն

Հայտարբաշատա

11 40 Բէնտիքէն կելէն

12 45 Բէնտիքատէն կելէն

1 45 Բէնտիքատէն կելէն

3 25 Իզմիտատէն կելէն

3 55 Երէնքէօյատէն կելէն

4 50 Բէնտիքատէն կելէն

5 40 Երէնքէօյատէն կելէն

6 45 Բէնտիքատէն կելէն

7 10 Գիլա թէսատուֆ

8 20 Բէնտիքատէն կելէն

10 Բէնտիքատէն կելէն

11 05 Լսկիլեհիրատէն կելէն

12 12 Բէնտիքատէն կելէն

ԳԱՏԸՔԷՕՅ ԹԱՐԻԳԻ

ԵԼԿՄԻՑԼ				ԲԱԶԱՐ	
Քհօրրիտեն		Գատը-քէօյտեն		Քհօրրիտեն		Գատը-քէօյտեն	
Սթ.	Տգ.	Սթ.	Տգ.	Սթ.	Տգ.	Սթ.	Տգ.
11	15	11	15	11	15	11	15
12		12		12		12	
12	45	12	45				
1	30	1	30	1		1	
2	15			2		2	
3		2	15				
3	45	3					
4	30	3	45	3		3	
5	15	4	30	4		4	
6	15	5	15	5		5	
		6		6		6	
8		7	15	7		7	
9	15			8		8	
10		9		9		9	
10	25	10		10		10	
10	50	10	35				
11	20	11		11		11	
11	45	11	25	12		12	
12		12					

Սէկմի Սկիտար խաթթը

Սկիւտարտան Քէօրր.		Քէօրրտէն Սկիւտար	
Սթ.	Տգ.	Սթ.	Տգ.
11	—	11	30
11	45	12	58
12	15	1	—
1	—	1	50
1	30	2	15
2	—	3	5
2	30	3	—
3	—	3	30
3	30	4	—
3	15	4	—
4	—	4	35
4	30	5	—
4	45	5	40
5	—	5	30
5	35	6	15
5	50	7	—
6	15	7	40
6	50	8	20
7	55	9	
8	50	9	40
9	35	10	15
9	45	10	30
10	10	10	40
10	35	11	—
11	—	11	25
11	—	11	30
11	20	11	50
12		12	15

ԱՍՀԻՊԻ ԻՄԹԻԵԱԶ ՎԷ ՄԷՍՈՒԼԸ ՂԱԶԷԹԻ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹՕԼԱՑԵԱՆ